

Det kan bedre betale sig at være arbejdsløs end at få folke- eller invalidepension.

Det at melde sig som arbejdsløs giver en ellers hjemmegående husmoder indtægter, der ellers ville ligge uden for hendes rækkevidde.»

I Berlingske Tidende for den 14. september 1981 illustrerer Frank Dahlgaard søgningen hen, hvor statskattemalkningen er givtigst, med følgende eksempler:

»1. Hr. Jensen er 60 år og ansat i et firma. Han har længe haft besvær med sin dårlige ryg og er i realiteten ikke længere arbejdsfør, men hans kolleger på arbejdspladsen tager hensyn til ham. Så går firmaet konkurs, og Jensen står pludselig som arbejdsløs. Jensen ved, at han ikke har en chance for at få et nyt job, og han har også en sikker fornemmelse af, at han kunne søge og opnå førpension eller måske invalidepension. Disse socialydelser er imidlertid klart lavere end ledighedsdagpengene. Derfor forbliver Jensen ledig til trods for, at han ikke mere reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet.

2. Fru Petersen er netop blevet fyret fra sit job, fordi firmaet har afsætningsvanskeligheder. Hun er student og benytter sin arbejdsløshed til at genoptage sine gamle studier, som hun i sin tid opgav. Efterhånden går studierne fint, og fru Petersen agter nu at fuldføre uddannelsen. I realiteten står hun ikke længere til rådighed for arbejdsmarkedet, men hun kører videre på ledighedsdagpenge. De er nemlig næsten tre gange så store som den maksimale stipendiestøtte.

3. Fru Johansen arbejder på deltid på en fabrik. I en kortere periode går det firmaet så godt, at fru Johansen og hendes kolleger bliver bedt om at arbejde på fuldtid, og det accepterer de. Da fru Johansen og hendes kolleger igen skal på deltid, står de imidlertid som fuldtidsforsikrede og er pludselig berettiget til supplerende dagpenge. Fristelsen er for stor. Fru Johansen og kollegerne har igen deres ønskede deltidsjob, men nu til næsten fuldtidsløn.

4. Hr. Knudsen har en købmandsforretning. Han er netop fyldt 50 år og kunne godt tænke sig at blive førtidspensioneret og nyde tilværelsen og friheden. Han skynder sig derfor at melde sig ind i én af de to nyoprettede arbejdsløsheds-kasser for selvstændige næringsdrivende. Ikke fordi Knudsen frygter at blive arbejdsløs, men fordi ti års medlemskab af en A-kasse er adgangsbilletten til verdens bedste førtidspensions-ordning: efterlønnen.

Når Knudsen fylder 60 år, sælger han butikken og går på efterløn.

Knudsen har planer om at supplere sin efterløn med lidt håndværkerarbejde for sin gamle kundekreds. Knudsen er nemlig ferm på fingrene. Ganske vist tillader efterlønsordningen kun arbejde i 200 ti-

mer årligt, men hvem kan egentlig kontrollere, om denne grænse overholdes? I øvrigt regner Knudsen med at afregne en del af sin fremtidige bi-indtægt uden at blande myndighederne ind i det.

5. Hr. Poulsen driver et firma med 20 ansatte, men salget går rigtig sløjt på grund af krisen og regeringens trusler om nye afgiftshøjelser. Poulsen tilbyder derfor sine medarbejdere at blive hjemsendt i én måned på dagpenge. Derefter kan alle vende tilbage til deres gamle job igen.

Medarbejderne accepterer og de fleste er lykkelige for en hel måneds ekstra ferie til fuld dagpengesats. Ingen af dem står til rådighed for arbejdsmarkedet, og Poulsen er glad for, at dagpengesystemet kan finansiere hans medarbejdere og give firmaet et pusterum, mens lagrene nedbringes.»

Kelvin Lindemann fortalte i Jyllands-Posten den 28. december 1980 et andet eksempel på luksusledighed. Om en kvindelig tandlæge, ansat i statens tjeneste. Hun havde fornuftigt valgt at gå på deltid, arbejdede kun 29 timer om ugen i stedet for 40. Hendes løn på deltidsarbejde var 240.000 kr. om året. Men samtidig fik hun arbejdsløshedsunderstøttelse for de 11 ugentlige timer, hun valgte at holde fri. Det gav 30.000 kr. fra arbejdsløsheds-kassen.

Merete Thejll beskrev i Weekendavisen 28. november 1980 skellet mellem de forfattere m.fl., der huttede sig igennem, og dem, der via a-kassemedlemskab lever af arbejdsløshedsundersøttelse som deres kunstnerløn.

Kristian Albertsen gennemgår i Politiken for 30. august 1982 udførligt konebytteriet mellem to overlæger, der ansatte den andens hustru som lægesekretær og opsiger hende efter et halvt år. Derefter får de to hjem de næste 2½ år over 100.000 kr. i ekstra lønpenge hver pr. år.

I januar 1988 oversvømmedes aviserne med beretninger om kontanthjælpsmodtagere, som må afslå at lade sig lønansætte til 600.000 kr. pr. år, fordi socialhjælpssatserne (inkl. børnetillæg) ligger højere.

Fjernes disse og en række lignende tilfælde, hvor folk kringler sig ind på systemets solside, fordamper en del af Folketingets nuværende ulyst til at føre den nødvendige politik for, at sunde arbejdspladser skyder frem i tilstrækkelig mængde.

Når afstanden bedømmes, skal man naturligvis – som altid når der er tale om, hvad der opnås af løn og anden indtægt – hense til de rester, der netto er tilbage efter kildeskattetræk m.v. Det er aldeles fundamentalt, at man i debatten ophører med at sammenblande dette begreb med den lønudgift, der er redegjort for foran i første afsnit af bemærkningerne til lovforslagets § 1. Da VKR-flertalsregeringen i 1969-70 gennemførte den nugældende arbejdsløs-